

UZASADNIENIE

Decyzją z 29.01.2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że J. R. nie podlega od 12.05.2014r. do 13.07.2014r. ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu, jako pracownik u płatnika składek (...) G. M., argumentując w uzasadnieniu, że w w/w okresie wnioskodawca nie świadczył pracy na rzecz płatnika składek, gdyż nie zostały złożone żadne dokumenty, które potwierdziłyby ten fakt, jak również w systemie informatycznym ZUS brak jest dokumentów zgłoszeniowych od 12.05.2014r. oraz brak jest raportów imiennych za maj i czerwiec 2014r., a także brak jest umowy o pracę zawartej na okres od 12.05.2014r. do 13.07.2014r. /decyzja w aktach ZUS/.

Uznając powyższą decyzję za krzywdzącą J. R. złożył od niej odwołanie, wnosząc o ustalenie, że podlegał, jako pracownik płatnika (...) G. M. obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym od 12.05.2014r. do 13.07.2014r., przywołując na uzasadnienie swojego żądania to, że w sprawie VIII U 536/15, która toczyła się przed Sądem Okręgowym w Łodzi, powyższa okoliczność została już zbadana i ustalona /odwołanie k. 3-4/.

Odpowiadając na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie, a dodatkowo wskazał, że sprawa tocząca się przed Sądem Okręgowym w Łodzi za sygn. VIII U 536/15 dotyczyła odwołania od decyzji z 31.12.2014r., którą stwierdzono, że J. R. nie podlega od 14.07.2014r. do 14.11.2014r. ubezpieczeniom społecznym, jako pracownik płatnika składek (...) G. M. /odpowiedź na odwołanie - k. 19-20/.

Zainteresowany – płatnik składek nie zajął w sprawie stanowiska /pismo procesowe płatnika z 23.04.2018r. k. 31, pismo płatnika z 2.05.2018r. k. 35, e-prot. z 22.05.2018r.: 00:00:19, e-prot. z 10.08.2018r.: 00:00:24/.

W piśmie z dnia 22.05.18 r oraz 10.08.18 r wnioskodawca wniósł o zwrot kosztów podróży do sądu w kwocie 26 zł oraz 31,60 zł.

/pisma – k. 158, 171/

Na rozprawie w dn. 10.08.2018 r. – bezpośrednio poprzedzającej wydanie wyroku w n/n sprawie - wnioskodawca poparł odwołanie, a pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie /e-prot. z 10.08.2018r.: 00:02:53, 00:32:14/.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący - J. R. urodził się (...) Legitymuje się wykształceniem podstawowym. Posiada dyplom mistrza w zawodzie ślusarz usługowy. W latach 1974-1986 pracował jako frezer. Ma 40-letni staż pracy /kwestionariusz osobowy, świadectwo pracy, życiorys – k. 6, 2, 1 cz. A akt osobowych w kopercie k. 36/.

Zainteresowany płatnik składek - G. M. prowadzi własną działalność gospodarczą pod firmą Tartak (...) od 1.09.2006 r. z siedzibą w K., której przeważającym przedmiotem jest produkcja wyrobów tartacznych. /okoliczność niesporna, a nadto wydruk (...)k. 131 akt ZUS/.

Na początku maja 2014r. płatnik składek odpowiedział na złożone pół roku wcześniej CV wnioskodawcy i złożył mu ofertę zatrudnienia.

Odwołujący przystał na propozycję płatnika i podjął zatrudnienie w firmie płatnika od 12.05.2014r. na stanowisku narzędziowca / zeznania wnioskodawcy – e-prot. z 22.05.2018 r. 00:02:27-00:12:28 w zw. z e-prot. z 10.08.2018r.: 00:25:46 i e-prot. z 10.08.2018r.: 00:25:46- 00:32:07/

W okresie poprzedzającym zatrudnienie u płatnika, wnioskodawca przebywał przez okres pół roku na zasiłku chorobowym. Posiadał pracowniczy tytuł do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych - z małymi przerwami - od ok. 2 lat w firmie (...), gdzie wykonywał pracę polegającą na myciu autobusów (...). Wcześniej pracował w ochronie w różnych zakładach. Po wykorzystaniu zasiłku chorobowego odwołujący nie wrócił do pracy w firmie (...) ponieważ

tam zaproponowano mu pracę jedynie w niepełnym wymiarze czasu pracy na 1/2 etatu, natomiast płatnik złożył mu lepszą ofertę zatrudnienia proponując 12 zł na godzinę brutto.

Płatnik składek mimo składanych wnioskodawcy obietnic, że podpisze z nim formalną umowę o pracę i pomimo dopuszczenia do pracy odwołującego - nie sporządził na piśmie umowy o pracę z wnioskodawcą, ani też nie zgłosił wnioskodawcy od 12.05.2014r. do obowiązkowych pracowniczych ubezpieczeń społecznych. /zeznania wnioskodawcy – e-prot. z 22.05.2018 r. 00:02:27-00:12:28 w zw. z e-prot. z 10.08.2018r.: 00:25:46 i e-prot. z 10.08.2018r.: 00:25:46- 00:32:07/

Wnioskodawca pomimo braku pisemnej umowy o pracę od 12.05.2014 r. pracował dla płatnika jako narzędziowiec, a do jego obowiązków należało ostrzenie pił tarczowych i frez na maszynie do ostrzenia. Pomagał także innym pracownikom płatnika w warsztacie. Odwołujący dziennie ostrzył ok. 30 sztuk pił lub frez. Na początku wnioskodawca korzystał ze wskazówek starszych stażem pracowników płatnika, którzy pracowali z nim na jednej zmianie.

Wnioskodawca pracował w firmie płatnika codziennie, w pełnym wymiarze czasu pracy. W zakładzie płatnika składek praca odbywała się na dwie zmiany: pierwsza od godz. 6.00 do godz. 14, a druga od godz. 14.00 do godz. 22.00. Wnioskodawca w spornym okresie pracował na dwie zmiany, w zależności od potrzeb. Za wykonaną pracę płatnik wypłacał wnioskodawcy umówione wynagrodzenie, 12 zł brutto za godzinę, tj. 10 zł netto za godzinę. Płatnik wypłacał wynagrodzenie częściowo w formie zaliczki, a na koniec miesiąca wypłacał mu wyrównanie. Łącznie w badanym okresie wnioskodawca otrzymywał u płatnika wynagrodzenie w kwocie ok. 2000 zł miesięcznie.

W warsztacie, w którym pracował wnioskodawca, było zatrudnionych 5 pracowników m.in. M. S. zatrudniony na stanowisku szlifierza na cały etat, M. D. zatrudniony jako mechanik obróbki skrawaniem najpierw na pół etatu, potem na 1/4 etatu, W. K. zatrudniony jako kierownik produkcji .

Wnioskodawca wykonując pracę na stanowisku narzędziowca bezpośrednio podlegał płatnikowi składek.

Płatnik składek nie sporządził pisemnego zakresu obowiązków pracowniczych dla wnioskodawcy, ale przekazał go ustnie odwołującemu.

Skarżącemu na bieżąco pracę do wykonania zlecał kierownik W. K.. W razie problemów wnioskodawca konsultował się z wieloletnim pracownikiem firmy płatnika - M. S.. /zeznania wnioskodawcy – e-prot. z 22.05.2018 r. 00:02:27-00:12: (...) w zw. z e-prot. z 10.08.2018r.: 00:25:46 i e-prot. z 10.08.2018r.: 00:25:46- 00:32:07, zeznania świadka M. S. – e-prot. z 10.08.2018r.: 00:07:45, zeznania świadka M. D.– e-prot. z 10.08.2018r.: 00:17:24/.

W dn. 23.06.2014r. J. R. został przyjęty na podstawie skierowania do szpitala, w którym przebywał do 4.07.2014r. (niesporne, a nadto zeznania wnioskodawcy – e-prot. z 22.05.2018 r. 00:02:27-00:12: (...) w zw. z e-prot. z 10.08.2018r.: 00:25:46 i e-prot. z 10.08.2018r.: 00:25:46- 00:32:07 /

Wnioskodawcy przebywał na zwolnieniu lekarskim od 23.06.2014r. do 4.08.2014 r. /zwolnienie lekarskie k. 8/.

Po wyjściu ze szpitala wnioskodawca 5.07.2014r. stawiał się do pracy u płatnika składek i przedłożył wówczas płatnikowi w/w zwolnienie. G. M. nie chciał przyjąć tego zwolnienia i poinformował wtedy wnioskodawcę, że nie zgłosił go do ubezpieczeń społecznych. Odwołujący zaczął wówczas stanowczo domagać się od płatnika by zainteresowany wreszcie formalnie podpisał z nim obiecaną umowę o pracę. Wobec zaistniałej sytuacji, w celu uregulowania dotychczasowego stanu faktycznego, płatnik zgodził się podpisać z wnioskodawcą umowę o pracę, ale nie zgodził się na to by umowa ta obejmowała rzeczywisty okres zatrudnienia odwołującego od 12.05.2014r. Ponieważ wnioskodawcy zależało na dalszym zatrudnieniu w firmie płatnika, dlatego zgodził się na takie rozwiązanie /zeznania wnioskodawcy – e-prot. z 22.05.2018 r. 00:02:27-00:12:28 w zw. z e-prot. z 10.08.2018r.: 00:25:46 i e-prot. z 10.08.2018r.: 00:25:46- 00:32:07/.

W efekcie płatnik i odwołujący podpisali umowę o pracę z 14.07.2014r., w której wskazano, że odwołujący został zatrudniony na czas określony od 14.07.2014r. do 31.07.2015r. w 1/4 wymiaru czasu pracy na stanowisku narzędziowca

z wynagrodzeniem 420 zł brutto, a jako miejsce wykonywania pracy oznaczono siedzibę firmy. (umowa o pracę z 14.07.2014 r. – k. 1 cz. B akt osobowych koperta k. 36/.

Tego samego dnia wnioskodawca podpisał informację o warunkach zatrudnienia, zgodnie z którą obowiązywać miał go 8-godzinny dzień pracy i 40-godzinny tydzień pracy, złożył oświadczenia o zapoznaniu się z obowiązującym na terenie firmy zarządzeniem nr 2 o zakazie palenia papierosów, oraz regulaminem wynagradzania i regulaminem pracy. /informacja o warunkach zatrudnienia, oświadczenia, zarządzenie nr 2 – k. 6, 4a, 3 cz. B akt osobowych koperta k. 36/.

Płatnik zaczął prowadzić dokumentację pracowniczą odwołującego od momentu podpisania umowy o pracę z 14.07.2014r. /akta osobowe k. 36/.

Według zaświadczenia lekarskiego z 8.07.2014r. wydanego na podstawie skierowania z tego samego dnia, wnioskodawca był zdolny do wykonywania pracy na stanowisku narzędziowca (praca w okularach) wobec braku przeciwwskazań zdrowotnych. /zaświadczenie lekarskie z 8.07.2014 r. –k. 9 a.s., k. 7 cz. A akt osobowych w kopercie k. 36, skierowanie na badania z 8.07.2014 r. –akta osobowe k. 36/.

W dn. 14-15.07.2014r. wnioskodawca odbył instruktaż ogólny oraz instruktaż stanowiskowy na stanowisku pracy narzędziowca przeprowadzone przez głównego specjalistę ds. BHP J. W.. /karta szkolenia BHP k. 4 cz. B akt osobowych koperta k. 36/.

J. R. został zgłoszony przez płatnika składek do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych tj. ubezpieczenia emerytalnego, rentowych, chorobowego i wypadkowego oraz ubezpieczenia zdrowotnego 21.07.2014 r. z pracowniczym kodem tytułu ubezpieczenia od 14.07.2014 r. /zgłoszenie do ubezpieczeń (...)k. 8 cz. B akt osobowych k. 36/.

Po powrocie ze szpitala wnioskodawca w dalszym ciągu, tak jak dotychczas wykonywał swoje obowiązki codziennie, w pełnym wymiarze czasu pracy w firmie płatnika składek. /zeznania wnioskodawcy – e-prot. z 22.05.2018 r. 00:02:27-00:12:28 w zw. z e-prot. z 10.08.2018r.: 00:25:46 i e-prot. z 10.08.2018r.: 00:25:46- 00:32:07/.

Płatnik składek prowadził oficjalną ewidencję czasu pracy J. R. dopiero od momentu podpisania z nim formalnej umowy o pracę. Wnioskodawca od tego czasu potwierdzał swoją obecność w pracy w zakładzie płatnika na liście obecności własnoręcznym podpisem. /lista obecności - k. 79-108 akt ZUS/.

J. R. stał się ponownie niezdolny do pracy z powodu choroby od 13.08.2014r. i przebywał na zwolnieniu lekarskim do końca swego zatrudnienia u G. M. tj. do 15.11.2014 r. /okoliczność bezsporna/.

Płatnik składek wypłacał przez cały czas skarżącemu wynagrodzenie w gotówce. Od czasu podpisania formalnej umowy o pracę odwołujący kwitował ten fakt swoim podpisem na listach płac, z których wynika, że: za lipiec 2014 r. otrzymał 420 zł brutto tytułem wynagrodzenia, za sierpień 2014 r. – 168 zł brutto tytułem wynagrodzenia oraz 135,24 zł brutto tytułem wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy. Natomiast za listopad 2014 r. płatnik wypłacił odwołującemu w gotówce ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w kwocie 60,38 zł brutto. Wynagrodzenia niektórych pracowników również były wypłacane w gotówce. Płatnik prowadził kartę wynagrodzeń odwołującego dopiero od momentu podpisania umowy o pracę /listy płac –k. 33-49 akt ZUS, karta wynagrodzeń k. 99-100/.

Pismem z 14.11.2014r. płatnik składek rozwiązał z wnioskodawcą umowę o pracę z dniem 15.11.2014 r. bez zachowania okresu wypowiedzenia na podstawie art. 53 § 1 pkt a k.p. ze względu na długotrwałą chorobę trwającą dłużej niż 3 miesiące i zatrudnienie w firmie poniżej 6 miesięcy /pismo rozwiązujące umowę o pracę- k. 3 cz. C akt osobowych k. 36/.

Płatnik składek w świadectwie pracy z 17.11.2014 r., stwierdził, że wnioskodawca był u niego zatrudniony od 14.07.2014 r. do 14.11.2014 r. w 1/4 wymiaru czasu pracy na stanowisku narzędziowca. /świadectwo pracy - k. 4 cz. C akt osobowych k. 36/.

Decyzją z 31.12.2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że J. R. nie podlega od 14.07.2014 r. do 14.11.2014 r. ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu, jako pracownik u płatnika składek (...) G. M..

Od powyższej decyzji wnioskodawca odwołał się, a Sąd Okręgowy w Łodzi prawomocnym wyrokiem z dn. 22.03.2016r., VIII U 536/15, na skutek tego odwołania, zmienił zaskarżoną decyzję z 31.12.2014r. i ustalił, że J. R. jako pracownik G. M. od 14.07.2014 r. do 14.11.2014 r. podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym /decyzja k. 5-11 akt ZUS, odwołanie k. 2-4 załączonych akt VIII U 536/15, wyrok k. 189 załączonych akt VIII U 536/15/.

W związku z powyższym wyrokiem J. R. wystąpił w dn. 25.09.2017r. do ZUS z wnioskiem o ustalenie, że w rzeczywistości podlegał od 12.05.2014r. do 14.11.2014r. obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym jako pracownik G. M. /wniosek k. 11/12 akt ZUS/.

Po przeprowadzeniu od 29.11.2017r. do 1.12.2017r. postępowania kontrolnego u płatnika składek w przedmiocie zgłoszenia wnioskodawcy do obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu pozostawania w pracowniczym stosunku pracy u G. M., ZUS I Oddział w Ł. wydał zaskarżoną decyzję z dnia 29.01.2018r., na mocy której stwierdził, że odwołujący w spornym okresie od 12.05.2014r. do 13.07.2014r. nie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu i zdrowotnemu, jako pracownik płatnika składek, ponieważ według organu rentowego brak dowodów na to, że w tym czasie skarżący pozostawał w stosunku pracy z zainteresowanym płatnikiem /decyzja k. 4-5 akt (...), pismo ZUS z 29.12.2017r. k. 6 akt ZUS, protokół kontroli k. 109 akt ZUS/.

Zainteresowany płatnik składek w 2014r. osiągnął z własnej działalności gospodarczej przychody w wysokości 10221569,78 zł, natomiast koszty wyniosły 9985075,63zł /zestawienie 2014 r. k. 161/.

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał na podstawie zgromadzonych w aktach dokumentów, a także zalegających w załączonych aktach ZUS-owskich i aktach sprawy o sygn. VIII U 536/15, a nadto w oparciu o treść zeznań świadków M. D. i M. S. będących pracownikami płatnika składek w badanym okresie, a także korelujących z nimi zeznaniami wnioskodawcy. Organ rentowy nie podważył wiarygodności zeznań przesłuchanych świadków, którzy zgodnie i stanowczo zeznali, że wnioskodawca pracował u zainteresowanego płatnika przed okresem, który był już przedmiotem badania w postępowaniu VIII U 536/15 i szczegółowo opisali na czym jego praca w spornym czasie polegała. Z zeznań tych świadków i korelujących z nimi zeznań wnioskodawcy wynika, że odwołujący faktycznie pozostawał w stosunku pracy już od wiosny 2014r. Ponadto zeznania w/w świadków pozwoliły Sądowi ustalić, że charakter pracy wnioskodawcy w firmie płatnika przed 14.07.2014r. był taki sam jak po podpisaniu formalnej umowy o pracę, co świadczy o tym, że strony podpisując pisemną umowę jedynie niejako usankcjonowały, potwierdzając w ten sposób, dotychczasowy stan faktyczny.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie w świetle zgromadzonego materiału dowodowego zasługuje na uwzględnienie, skutkując zmianą zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z art.6 ust.1 pkt 1, art.8 ust.1, art.11 ust.1, art.12 ust.1 i art.13 ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 121 ze zm.) pracownicy, tj. osoby fizyczne pozostające w stosunku pracy, podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym tj. emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu w okresie od nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania.

Wstępnie należy przypomnieć, że formalnie G. M. zawarł ze skarżącym pisemną umowę o pracę (...).07.2014 r. a kwestia ustalenia ważności tej umowy poczynając od 14.07.2014r. została już przesądzona w postępowaniu zakończonym prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z dn. 22.03.2016r., w sprawie VIII U 536/15.

Aktualnie sporna pozostała jedynie kwestia, czy również w okresie poprzedzającym sporządzenie tej umowy tj. w/ w okres od 12.05.2014r. do 13.07.2014r., odwołujący świadczył pracę na rzecz płatnika w ramach stosunku pracy, mimo iż strony tego faktu nie potwierdziły sporządzając pisemną umowę o pracę, czy też nie. To zaś wymagało od Sądu w niniejszym postępowaniu zbadania nie tylko, czy odwołujący świadczył na rzecz płatnika w tym czasie pracę, ale również czy wykonywanie na rzecz płatnika umówionej pracy przez wnioskodawcę odbywało się w reżimie charakterystycznym dla stosunku pracy.

Z poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych na podstawie zeznań świadków i przesłuchania wnioskodawcy wynika, że wnioskodawca w spornym okresie tj. od 12.05.2014r. do 13.07.2014r. mimo nie podpisania formalnej umowy o pracę wykonywał na rzecz płatnika składek pracę na stanowisku narzędziowca polegającą na tym, że ostrzył narzędzia, pracując na dwie zmiany, wykonując prace zlecone mu przez przełożonego pod jego kierownictwem, w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca za wykonaną pracę wypłacił odwołującemu umówione wynagrodzenie ustalone z góry w stawce godzinowej 12 zł brutto za godzinę pracy.

Badając sporny okres Sąd zważył, że zgodnie z art. 29 § 2 k.p. umowy o pracę zawiera się na piśmie. Jeżeli umowa o pracę nie została zawarta z zachowaniem formy pisemnej, pracodawca powinien, najpóźniej w dniu rozpoczęcia pracy przez pracownika, potwierdzić pracownikowi na piśmie ustalenia co do stron umowy, rodzaju umowy oraz jej warunków.

W niniejszej sprawie niewątpliwie płatnik składek nie wypełnił tego obowiązku. W ocenie Sądu Okręgowego stanowi to ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków wobec odwołującego jako pracownika, gdyż powyższe zaniechanie stwarza zagrożenie interesów pracownika, tak jak to miało miejsce w realiach n/n sprawy – gdy o braku zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych odwołujący dowiedział się dopiero po opuszczeniu szpitala. Także ciężkim naruszeniem podstawowych obowiązków pracodawcy wobec pracownika jest dopuszczenie do pracy pracownika bez szkolenia BHP. Nakaz zapewnienia przeszkolenia w tym zakresie przed dopuszczeniem pracownika do pracy jest sformułowany w art. 237³ § 2 k.p. Kolejne ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków wobec odwołującego jako pracownika przez płatnika to dopuszczenie pracownika do pracy bez wstępnych badań lekarskich, który to wymóg został sformułowany w art. 229 § 1 pkt 2 k.p. Należy podkreślić, że podobnie jak w przypadku obowiązku potwierdzenia na piśmie warunków umowy o pracę także w zakresie szkolenia BHP oraz wstępnych badań lekarskich - to na pracodawcy ciąży obowiązek zorganizowania pracy w ten sposób, aby powyższe nakazy kodeksowe nie zostały naruszone. Z uwagi na rodzaj zagrożonej sfery dóbr pracownika stanowi to ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków wobec pracownika.

Choć niewątpliwie wszystkie te naruszenia w realiach badanej sprawy miały miejsce, to Sąd zważył, że nie można z ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków przez płatnika wobec odwołującego wyciągać negatywnych konsekwencji dla skarżącego negując istnienie samego tytułu pracowniczego do objęcia wnioskodawcy obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym, jak to niesłusznie przywoływał na uzasadnienie zaskarżonej decyzji ZUS. Dodać należy, że sama kwestia braku formalnego prowadzenia dokumentacji pracowniczej i braku pisemnej umowy o pracę w spornym okresie nie ma tak naprawdę dla oceny zasadności odwołania decydującego znaczenia, a jedynie kwestia czy odwołujący wykonywał czy też nie w spornym okresie umówioną pracę na rzecz płatnika w reżimie charakterystycznym dla stosunku pracy.

Podkreślenia w tym miejscu wymaga, że do zawarcia umowy o pracę może dojść w sposób dorozumiany, a niezachowanie formy pisemnej nie powoduje jej nieważności (tak SN w wyroku z 4.11.2009 r., I PK 105/09, LEX nr 558562). Można więc stwierdzić, że samo niezachowanie formy pisemnej umowy o pracę jest oczywiście wadliwe pod względem formalnym, lecz nie powoduje ono żadnych negatywnych skutków dla stron stosunku pracy. Idąc dalej, istotnym jest również to, że nie przedstawienie do podpisania odwołującemu umowy o pracę już w dniu, w którym wnioskodawca przystąpił do świadczenia pracy nastąpiło z wyłącznej winy płatnika, gdyż to na pracodawcy ciąży

obowiązek potwierdzenia najpóźniej w dniu rozpoczęcia pracy przez pracownika na piśmie zawarcia umowy o pracę tym bardziej, że płatnik nie uczynił tego aż do 14.07.2014r. i zrobił to wyłącznie z uwagi na to, że odwołujący stanowczo zażądał od płatnika sporządzenia obiecannej umowy. Od tego też czasu płatnik zaczął prowadzić dokumentację pracowniczą odwołującego – wobec czego jej wcześniejszy nie może w realiach badanej sprawy być odczytany jako brak stosunku pracy między płatnikiem i odwołującym, a jedynie jako nie wywiązanie się przez pracodawcę z ciążących na nim obowiązków.

Kluczowe w sprawie było to, że z całokształtu materiału dowodowego wynika, że odwołujący pozostawał w rzeczywistym stosunku pracy z płatnikiem przed 14.07.2014r. Postępowania dowodowe pozwoliło Sądowi odtworzyć faktyczną sekwencję wydarzeń w sprawie. Przede wszystkim należy wskazać, że obaj świadkowie potwierdzili wersję skarżącego i zgodnie zeznali, że wnioskodawca świadczył pracę na rzecz płatnika w reżimie charakterystycznym dla stosunku pracy już na wiosnę 2014 r. i szczegółowo opisali na czym polegała praca odwołującego, a także jego podporządkowanie pracownicze płatnikowi. Z tymi zeznaniami okazała się koherentna treść przesłuchania odwołującego, który konsekwentnie przez cały czas, poczynając już od postępowania w sprawie VIII U 536/15, twierdził, że pracował na rzecz płatnika od 12.05.2014r. mimo nie podpisania z zainteresowanym formalnej umowy o pracę do dn. 14.07.2014r. Nie sposób też nie zauważyć, że również w postępowaniu VIII U 536/15 ustalono jednoznacznie, że zawarcie formalnej umowy o pracę dopiero 14.07.2014r. było jedynie sformalizowaniem istniejącego wcześniej zatrudnienia wnioskodawcy i że po podpisaniu tejże umowy wnioskodawca wykonywał te same prace co poprzednio.

O uznaniu stosunku łączącego strony za stosunek pracy rozstrzygają przepisy prawa pracy. Zgodnie zaś z art.22 § 1 kp przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Nawiązanie stosunku pracy powoduje konsekwencje prawne nie tylko w sferze prawa pracy, ale i w innych dziedzinach prawa. Jednym z takich skutków jest prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego na wypadek ziszczenia się określonych w ustawie warunków. Skutek ten po ich spełnieniu powstaje z mocy prawa.

Do cech pojęciowych pracy stanowiącej przedmiot zobowiązania pracownika w ramach stosunku pracy należą osobiste i odpłatne jej wykonywanie w warunkach podporządkowania. Zgodnie ze stanowiskiem judykatury stosunek ubezpieczeniowy jest następny wobec stosunku pracy i powstaje wówczas, gdy stosunek pracy jest realizowany. Jeżeli stosunek pracy nie powstał bądź też nie jest realizowany, wówczas nie powstaje stosunek ubezpieczeniowy, nawet jeśli jest odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 17.01.2006 r. III AUa 433/2005, Wspólnota (...)). Podleganie pracowniczemu tytułowi ubezpieczenia społecznego jest uwarunkowane nie tyle opłacaniem składek ubezpieczeniowych, ile legitymowaniem się statusem pracownika rzeczywiście świadczącego pracę w ramach ważnego stosunku pracy (patrz wyrok Sądu Najwyższego z 18.10.2005r., II UK 43/05, OSNAPiUS 2006/15 – 16/251).

Sąd Okręgowy w całości podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z 24.02.2010 r. w sprawie II UK 204/09 (Lex nr 590241), że o tym czy strony istotnie nawiązały stosunek pracy stanowiący tytuł ubezpieczeń społecznych nie decyduje samo formalne zawarcie umowy o pracę, wypłata wynagrodzenia, przystąpienie do ubezpieczenia i opłacenie składki, wystawienie świadectwa pracy, ale faktyczne i rzeczywiste realizowanie elementów charakterystycznych dla stosunku pracy, a wynikających z art. 22 § 1 k.p. Istotne więc jest, aby stosunek pracy zrealizował się przez wykonywanie zatrudnienia o cechach pracowniczych.

A tak właśnie było w realiach badanej sprawy w spornym okresie. Podkreślić należy, że najistotniejsze na gruncie niniejszej sprawy jest to, że skarżący faktycznie od 12.05.2014 r. wykonywał pracę na rzecz płatnika składek mimo tego, że strony nie potwierdziły tego faktu podpisaniem umowy o pracę, albowiem kluczową w sprawie okolicznością jest to, że pracodawca przyjmował od wnioskodawcy świadczoną na jego rzecz przez odwołującego pracę i wypłacał mu

za to umówione wynagrodzenie, a wnioskodawca wykonywał powierzone mu obowiązki pracowniczy w warunkach podporządkowania pracowniczego, albowiem - jak wykazano - pracodawca kierował pracą wnioskodawcy w ten sposób, że wskazywał poprzez swego pracownika na konkretne bieżące zadania do realizacji.

Uwzględniając poglądy Sądu Najwyższego wyrażone w przytoczonych orzeczeniach, należy uznać, że w sytuacji gdy wolą stron zawierających umowę o pracę było nawiązanie stosunku pracy i doszło do faktycznego świadczenia pracy za wynagrodzeniem, sam fakt zaniechania zainteresowanego płatnika zawarcia z wnioskodawcą w formie pisemnej umowy o pracę i nie zgłoszenie wnioskodawcy do ubezpieczeń społecznych z tego tytułu nie zmienia faktu, że do zawarcia ważnej umowy o pracę doszło w sposób dorozumiany, albowiem poprzez przystąpienie przez skarżącego do świadczenia umówionej pracy w reżimie stosunku pracy i przyjmowania tej pracy przez płatnika, który wypłacał wnioskodawcy za nią umówione wynagrodzenie. Brak dokumentacji pracowniczej sprzed 14.07.2014r. należy w świetle ustalonych okoliczności ocenić przypisując właściwe znaczenie temu faktowi, a mianowicie jako prostą konsekwencję zaniechania pracodawcy potwierdzenia w sposób formalny faktycznego zatrudnienia wnioskodawcy. Jest to jedyny logiczny wniosek wynikający z całej sekwencji wydarzeń, z których wypływa konkluzja, że dopiero konieczność skorzystania z pomocy szpitalnej przez wnioskodawcę spowodowała jego stanowczą postawę wymuszenia na pracodawcy potwierdzenia, że pozostaje on z nim w rzeczywistym stosunku pracy poprzez sporządzenie umowy o pracę. Wnioskodawca zdał sobie bowiem wówczas sprawę z zagrożenia jego sytuacji ubezpieczeniowej. Pośrednio powyższe potwierdza także fakt, że płatnik zgodził się sformalizować zatrudnienie odwołującego po jego powrocie do pracy ze szpitala, a ważność tej umowy została już prawomocnie przesądzona w sprawie VIII U 536/15.

W ocenie Sądu rozpoznającego przedmiotową sprawę bez znaczenia pozostaje zdolność wnioskodawcy do wykonywania przez niego pracy w dn. 12.05.2014r., skoro praca ta była faktycznie świadczona. Okoliczność ta nie ma bezpośredniego przełożenia na ustalenie podlegania ubezpieczeniu, jakiego Sąd dokonał w przedmiotowej sprawie.

Wobec powyższego Sąd na podstawie art.477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że J. R. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu jako pracownik G. M. od dnia 12.05. 2014 r. do 13.07.2014r.

O kosztach procesu, na które złożyły się koszty osobistego stawienia strony na rozprawach, Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 2 kpc w zw. Zgodnie z wnioskami ubezpieczonego w zakresie kosztów poniesionych na dojazd na rozprawy w dn. 22.05.2018r. i w dn. 10.08.2018r. z K. do siedziby Sądu, należało uwzględnić wydatki skarżącego w kwotach 26 zł i 31,60 zł, co razem dało 57,60 zł, mając na względzie § 2, 3, 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 29.01. 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej. (Dz. U. Nr167, poz. 1990, z późn. zm.). Niniejszą sprawę w całości wygrał odwołujący, co zgodnie z art. 98 k.p.c. oznacza, że ZUS jako strona przegrywająca powinien zwrócić skarżącemu koszty procesu. Sąd Okręgowy zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na rzecz J. R. kwotę 57,60 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.